

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการของครุสังคมศึกษาในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาในการเรียนการสอนสังคมศึกษาทางด้านการจัดการเรียนการสอน กับด้านสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาแต่ละด้านในการเรียนการสอนของครุสังคมศึกษาที่มีสถานภาพต่างกัน ดังต่อไปนี้
  - 2.1 ครุสังคมศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
  - 2.2 ครุสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครุสังคมศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น ๓๐ โรง การสุ่มตัวอย่างประชากรใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) รวมตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น ๓๖๐ คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สร้างแบบสอบถาม ๑ ชุด แบ่งออกเป็น ๓ ตอน

ตอนที่ ๑ ถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจคัด涌 (Check-list)

ตอนที่ ๒ ถามเกี่ยวกับความต้องการของสังคมศึกษาในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาในการเรียนการสอน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมีนค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น

5 ระดับ ตามแบบของลิคิร์ท (Likert) ประกอบด้วยคำถาม เกี่ยวกับวัตกรรมทางการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน กับด้านสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษา

ตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับเหตุผลของความต้องการในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาในการเรียนการสอน และข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open-end) ตอบได้โดยเสรีวายให้ทั้งข้อที่ก้าหนดให้

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำแก้ไขแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความครอบคลุมของหน้อหาและการใช้ภาษา จากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุง แล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่ประชากรจริง แล้วนำมารับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อใช้กับดัวอย่างประชากรจริงของการวิจัยนี้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สั่งแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งสิ้น 347 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.39

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามตอบที่มาวิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ และข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยหาค่ามัธยมิเลขคณิต ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบค่า t (t-test) ส่วนข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 ผู้วิจัยนำความคิดเห็นมาหาความสี่ แล้วสรุปผลเสนอในรูปของความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ครูสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 347 คน เป็นชาย 73 คน เป็นหญิง 274 คน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ครูส่วนใหญ่มีวุฒิระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีประสบการณ์ในการสอนวิชาสังคมศึกษาตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่ได้รับความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาจากสถาบันการศึกษาที่ได้เรียนมา ครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่ชื่่โน้มลอนระหว่าง 16-20 ค nab ต่อสัปดาห์

ตอนที่ 2 ความต้องการของครูสังคมศึกษาในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาในการเรียนการสอนด้านการจัดการเรียนการสอน กับด้านสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษา

1. ความต้องการของครูสังคมศึกษาในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอน ปรากฏว่า ครูสังคมศึกษามีความต้องการในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอน โดยส่วนรวมต้องการใช้มาก และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อปรากฏว่า นวัตกรรมทางการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนที่ครูสังคมศึกษาต้องการใช้ในระดับมาก ได้แก่ การสอนเป็นคณะโดยแบ่งเนื้อหาให้ครุแต่ละคนรับผิดชอบการสอนตามความชำนาญ การสอนแบบศูนย์การเรียนและศูนย์วิชาการโดยครุจัดศูนย์การเรียนเอกเทศ เป็นห้องเรียนพิเศษของศูนย์วิชาสังคมศึกษาและวิชาอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับวิชาสังคมศึกษา ไว้ให้นักเรียนได้ศึกษานอกเวลาเรียน การสอนแบบการแสดงบทบาทสมมติโดยครุเตรียมบทบาทล่วงหน้าเพื่อให้นักเรียนได้เรียนไปตามแผนที่เตรียมไว้ การสอนแบบสืบสอดโดยครุเป็นผู้ชี้แนะแนวทางด้วยการใช้คำแนะนำกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจจากข้อความในบทเรียนหรือบทความที่ครุเตรียมไว้เป็นการสะท้อนความคิด เพื่อให้นักเรียนเกิดปัญหาแล้วให้นักเรียนร่วมกันตั้งสมมติฐานนิยามศัพท์รวมรวมข้อมูลสร้างเป็นข้อสรุป การสอนเป็นรายบุคคล โดยครุจัด เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนสื่อการสอน และจุดมุ่งหมายให้นักเรียนปฏิบัติเหมือนกับทุกคนแต่เน้นการปฏิบัติเป็นรายบุคคลต่างกัน การสอนโดยกระบวนการกรุ่นสัมพันธ์ การสอนโดยการใช้ส่วนการณ์จำลอง การสอนโดยใช้บทเรียนโน้มถูล การสอนแบบสาขาวิชาโดยกลุ่มนักเรียนเป็นผู้สาขาวิชาครุมีบทบาทอย่างช่วยเหลือแนะนำ และการนำ Q.C. Circle มาประยุกต์ใช้พัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการคิด เป็นท่ามกลางแก้ปัญหา เป็น

2.. ความต้องการของครูสังคมศึกษาในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาในการเรียนการสอนด้านสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษา เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมปรากฏว่า ครูสังคมศึกษามีความต้องการในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาด้านสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษาต้องการใช้มาก และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อ ปรากฏว่า ครูสังคมศึกษามีความต้องการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาด้านสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษาต้องการใช้เป็นกุญแจ คือ ชุดการสอนทั้ง 3 ประเภท คือ ชุดการสอนสำหรับครู ชุดการสอนสำหรับนักเรียนใช้เป็นกุญแจ และชุดการสอนสำหรับนักเรียนใช้เป็นรายบุคคล และสื่อประกอบนวัตกรรมการเรียนการสอนชนิดอื่น ๆ ที่ครุต้องการใช้มาก ได้แก่ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ

รูปภาพ แผนที่ แผนภูมิและแผนสถิติ สไลด์และเครื่องฉาย รายการความรู้ทางสถานีโทรทัศน์ เทปโทรทัศน์ (วิดีโอเทป) ภาพอนต์ร์ เครื่องบันทึกเสียงและเทปบันทึกเสียง แหล่งวิทยาการ ในชุมชนประจำเขตสถานที่และของจริง วิทยากร และห้องสมุดโรงเรียน และครุลังค์ศึกษามีความต้องการใช้หัวข้อมูลต่อไปนี้ ปานกลาง คือ บทเรียนแบบโปรแกรมทั้งแบบเล่นตรงแบบมีการอ่านสาขาแยกจากกรอบในแนวเล่นตรง และแบบประเมิน และสื่อประกอบหัวข้อมูล การเรียนการสอนชนิดอื่น ๆ ได้แก่ วิทยุโรงเรียน รายการความรู้ทางสถานีวิทยุ คอมพิวเตอร์-ช่วยสอน แผนภาพโปรดักส์และเครื่องฉาย เกม เพลง ทุ่นจำลอง และนิทาน

3. เปรียบเทียบความต้องการในการใช้หัวข้อมูลทางการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนของครุลังค์ศึกษาที่มีสถานภาพต่างกัน คือ ครุลังค์ศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กับครุลังค์ศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และครุลังค์ศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนระหว่าง 1-9 ปี กับครุลังค์ศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

3.1 การเปรียบเทียบความต้องการของครุลังค์ศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กับครุลังค์ศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เกี่ยวกับความต้องการในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอน โดยล้วนรวมประกูลว่า ครุลังค์ศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กับครุลังค์ศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความต้องการใช้แคกด้วยกันอย่างมั่นคงสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณารายละเอียดแล้วข้อประกูลว่า ความต้องการใช้ของครุลังค์ศึกษาทั้ง 2 กลุ่มนี้ล้วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน นอกจากในเรื่องต่อไปนี้คือ การสอนเป็นคณิตแบบครุช่วยกันสอนในชั้นเรียนโดยแบ่งหน้าที่รับผิดชอบสอนหน้าชั้นควบคุมชั้นและค่อยช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนช้าหรือช่วยสอนเสริม การสอนแบบศูนย์การเรียนและศูนย์วิชาการด้วยวิธีการต่อไปนี้คือ ครุจัดศูนย์วิชาการในห้องเรียนโดยจัดหนังสือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ไว้ให้นักเรียนศึกษาก่อนเวลาเรียน และครุจัดศูนย์การเรียนเอกเทศเป็นห้องพิเศษของศูนย์วิชาลังค์ศึกษาและวิชาอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับวิชาลังค์ศึกษาไว้ให้นักเรียนได้ศึกษาก่อนเวลาเรียน การสอนเป็นรายบุคคลโดยจัดโปรแกรมการเรียนที่เบ็ดโอกาสให้นักเรียนเลือกเรียนโดยมีวิชาแกนวิชาเสริมและวิชาเลือก การสอนโดยกระบวนการกลุ่ม-สัมพันธ์ การสอนโดยใช้บทเรียนในดูด การสอนแบบสาขาวิชาโดยเชิญวิทยากรมาเป็นผู้สาขาวิชาโดยครุเป็นผู้เชิญหรือครุและนักเรียนวางแผนร่วมกัน เชิญมาแสดงให้ดูเฉพาะบางเรื่อง การสอนแบบ

ปฏิบัติการโดยการทดสอบแบบกำหนดแนวทางสำเร็จรูปคือครุภัณฑ์ปัญหาให้ หรือ มีคู่มือการทดลองหัวร้อนแล้วนักเรียนเพียงแค่ปฏิบัติตามคำแนะนำที่กำหนดให้ ที่ครุสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และครุสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความต้องการใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2 การเปรียบเทียบความต้องการของครุสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 1-9 ปี กับครุสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป เกี่ยวกับความต้องการในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอน โดยส่วนรวมปรากฏว่า ครุสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 1-9 ปี กับครุสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการเรียนการสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีความต้องการใช้ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อปรากฏว่า ความต้องการใช้นวัตกรรมครุสังคมศึกษาทั้ง 2 กลุ่มนี้ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน นอกจากในเรื่องต่อไปนี้คือ การสอนเป็นคณิตโดยการแบ่งเนื้อหาให้ครุแต่ละคนรับผิดชอบสอนตามความชำนาญ การสอนเป็นคณิตโดยครุช่วยกันสอนในชั้นเรียนโดยแบ่งหน้าที่รับผิดชอบสอนหน้าชั้นควบคุมชั้นและค่อยช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนช้าหรือช่วยสอนเสริมและการสอนแบบสาธิตโดยกลุ่มนักเรียน เป็นผู้สาธิตครุมีบทบาทค่อยช่วยเหลือแนะนำ ที่ครุสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 1-9 ปี กับครุสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปมีความต้องการใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. เปรียบเทียบความต้องการในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาด้านสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษาในการเรียนการสอนของครุสังคมศึกษาที่มีสถานภาพคู่ตั้งกันคือ ครุสังคมศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกับครุสังคมศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และครุสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 1-9 ปี กับครุสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

4.1 การเปรียบเทียบความต้องการของครุสังคมศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กับครุสังคมศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เกี่ยวกับความต้องการในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาด้านสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยส่วนรวมปรากฏว่า ครุสังคมศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กับครุสังคมศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความต้องการใช้ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และ เมื่อพิจารณา

รายละเอียดแต่ละข้อ ปรากฏว่า ความต้องการใช้ของครูสังคมศึกษาทั้ง 2 กลุ่มนี้ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน นอกจากความต้องการใช้ในเรื่องบทเรียนแบบโปรแกรมแบบมีกรอบสาขาแยกจากกรอบในแนวเส้นตรงสำหรับอธิบายเพิ่มเติม ที่มีความต้องการใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และความต้องการใช้ในเรื่องสื่อประกอบนวัตกรรมการเรียนการสอนชนิดอื่น ๆ ได้แก่ สื่อพิมพ์ต่าง ๆ ที่ครูสังคมมีความต้องการใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4.2 การเปรียบเทียบความต้องการของครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 1-9 ปี กับครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป เกี่ยวกับความต้องการในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาด้านสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยส่วนรวมปรากฏว่า ครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 1-9 ปี กับครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีความต้องการใช้ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อปรากฏว่า ความต้องการใช้ของครูสังคมศึกษาทั้ง 2 กลุ่มนี้ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน นอกจากความต้องการใช้ในเรื่องสื่อประกอบนวัตกรรมการเรียนการสอนชนิดอื่น ๆ ได้แก่ นิทาน ที่ครูสังคมศึกษามีความต้องการใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตอนที่ 3 เหตุผลของความต้องการในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาในการเรียนการสอนและข้อเสนอแนะ

1. เหตุผลและข้อเสนอแนะของความต้องการในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนของครูสังคมศึกษา

1.1 เหตุผลของความต้องการในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอน ครูสังคมศึกษาให้เหตุผลว่า ต้องการนำไปปรับปรุงให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทำให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ช่วยพัฒนาทักษะในด้านต่าง ๆ และเป็นการสร้างบรรยายกาศในการเรียนให้นักเรียนเกิดความสนใจ มีความกระตือรือร้น ได้รับความสนุกสนาน ได้รับประสบการณ์ตรง ไม่เบื่อต่อการเรียน นักเรียนเกิดความเข้าใจตรงกัน

และเห็นภาพจนได้ตี นักเรียนได้เรียนตามความสามารถและความสนใจ ทำให้การเรียนการสอนได้ผลดี บรรลุตามวัตถุประสงค์ ช่วยแบ่งเบาภาระของครู ประทัยดเวลาในการสอน ช่วยแก้ปัญหาการขาดครูได้ และเพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางการศึกษาและเทคโนโลยีในปัจจุบัน

1.2 ครูสังคมศึกษาได้เสนอแนะเกี่ยวกับการใช้นวัตกรรม-

ทางการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนว่า ควรจัดให้มีการอบรม สัมมนา เพย়แกร็ความรู้ เกี่ยวกับนวัตกรรมทางการศึกษาให้ครูได้ทราบโดยสถาบันผลิตครู หน่วยราชการ เจ้าหน้าที่ระดับสูง ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ควรจัดบริการให้การสนับสนุนการใช้นวัตกรรมอย่างจริงจัง และสม่ำเสมอ ตลอดจนความมีการเตรียมนักเรียนให้คุ้นเคยกับวิธีการสอนแบบใหม่ ๆ ดังนี้ ในระดับประถมศึกษา

2. เทคโนโลยี เสนอแนะของความต้องการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาด้านสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษา

2.1 ครูสังคมศึกษาให้เหตุผลของความต้องการในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษา ด้านสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษาว่า ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้รวดเร็วและง่ายขึ้น เกิดความสนใจ มีความกระตือรือร้น ไม่เบื่อที่จะเรียน สามารถนำสิ่งที่อยู่ใกล้ ชั้นช้อน หรือของจริงมาให้นักเรียนได้เห็น ตลอดจนได้รับความสนุกสนานสามารถลั่นผัสได้ด้วยประสิทธิภาพทั้ง ๕ ช่วยให้เข้าใจเนื้อหาที่เป็นนามธรรม ได้ดีขึ้นและเกิดความคิดรวบยอดได้ดี ช่วยประทัยดเวลาและอ่านวิเคราะห์ความสะดวกให้แก่ครูในการสอน ทำให้มีรายภาคในการเรียนการสอนเป็นไปอย่างราบรื่น และบรรลุตามจุดประสงค์ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับสภาพของสังคมในปัจจุบันที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีต่าง ๆ อีกด้วย

2.2 ครูสังคมศึกษาได้เสนอแนะเกี่ยวกับการใช้นวัตกรรม-

ทางการศึกษาด้านสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษาว่า - ผู้บริหารโรงเรียนควรเห็นความสำคัญของการใช้สื่อการสอนของวิชาสังคมศึกษาและจัดสรรงบประมาณ จัดทำวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เพียงพอ ควรมีการสัมมนา อบรม เชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่ ๆ และฝึกให้ครูสามารถผลิตและใช้สื่อต่าง ๆ ได้เอง ควรตั้งศูนย์ในการผลิตสื่อ การเรียนการสอนสำหรับให้บริการแก่ครู โดยผลิตให้สอดคล้องกับบทเรียนในแต่ละชั้นด้วย ควรมีการบริการให้ยืมและจำหน่ายในราคายุูก หรือแจกให้แก่ครู ฝ่ายไอศคอนโรงเรียนควรมีบริการอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้คำปรึกษาร่วมมือแก่ครูในการผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอน

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่อง “ความต้องการของครูสังคมศึกษาในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาในการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยได้อภิปรายความล่าบดังต่อไปนี้

1. ความต้องการของครูสังคมศึกษาในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอน กับด้านสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษาในการเรียนการสอน

จากผลงานวิจัยนี้พบว่า ครูสังคมศึกษามีความต้องการในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอน โดยส่วนรวมต้องการใช้มาก แสดงว่าครูสังคมศึกษามาใช้ส่วนใหญ่ต้องการที่จะนำทฤษฎีและวิธีสอนแบบใหม่ ๆ ตลอดจนเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้สอน เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิผลและบรรลุจุดประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวรรณ เอี่ยมสุขวัฒน์ (2522 : 52-53) พบว่า ครูมัธยมศึกษามีการยอมรับมากที่สุดในเรื่อง การนำทฤษฎีหรือแนวคิดตามผลงานวิจัยใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนมาตัดแปลงใช้ในการเรียนการสอน ฤทธิ์ ภูมิภูมิภา (2527 : 94) พบว่า ครูสังคมศึกษาต้องการเสริมสมรรถภาพเกี่ยวกับทักษะการสอน คือ ต้องการความช่วยเหลือด้านการสาขาริทึธิกการสอนสังคมศึกษาแนวใหม่ เพื่อจะได้นำไปปรับปรุงการสอนของตนให้ดีขึ้น และคลฤทธิ์ สุจิตาวนนท์รัตน์ (2528 : 132) พบว่า ภายหลังสังคมไทยครั้งที่ 2 นักการศึกษาของไทยที่ไปศึกษาต่างประเทศได้นำวิธีการสอนใหม่ ๆ ของประเทศไทยเข้ามาใช้ เช่น วิธีอภิปราย วิธีสอนแบบแก้ปัญหา วิธีสอนแบบหน่วย ใบปัจจุบันมีการสอนแบบสืบสานบุ่งเน้นให้นักเรียนคิดค้นและวางแผนหากำหนดแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง นักเรียนจึงเป็นจุดศูนย์กลางของการเรียน เป็นต้น และแสดงให้เห็นว่า ครูสังคมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรต่างก็เห็นคุณค่าในการนำเทคโนโลยีการสอนใหม่ ๆ ไปใช้ในการเรียนการสอนโดยให้เหตุผลว่า ต้องการนำไปปรับปรุงให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทำให้นักเรียนคิด เป็น ทำเป็น แก้ปัญหา เป็น ช่วยพัฒนาทักษะในด้านต่าง ๆ สร้างบรรยากาศให้นักเรียนเกิดความสนใจ มีความกระตือรือร้นในการเรียน ได้รับประสบการณ์ ตรง เกิดภาพพจน์ นักเรียนได้เรียนตามความสามารถและความสนใจของตน ช่วยเบ่งเบา ภาระของครู และประทัยด้วยเวลาในการสอน ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสังคมศึกษา

ที่ต้องการให้นักเรียนรู้จักวิธีการเรียนรู้ คิดเป็น ทำเป็น รู้จักแก้ปัญหาเป็น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีมิติสัมภัยให้ก้าวกระโดดอย่างเสมอ และสามารถทำงานเป็นผู้คิดได้ ซึ่งนวัตกรรมทางการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนจะช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลตี้ยิ่งขึ้น ทำให้ครูสังคมศึกษามีความต้องการในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนมาก

ผลงานวิจัยนี้ยังพบว่า ครูสังคมศึกษามีความต้องการในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาด้านสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษาในการเรียนการสอน โดยส่วนรวมต้องการใช้มาก มากที่สุด ว่า ครูสังคมศึกษารู้สึกว่าในห้องเรียนมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อการเรียนการสอนสังคมศึกษาแนวใหม่ ซึ่งเป็นการสอนให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอดและมีทักษะในการศึกษาด้วยตนเอง เอง สื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ คลฤติ สุจิตานันท์รัตน์ (2528 : 131) ที่พบว่า บัจจุบันครูได้มีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการศึกษา เช่น สไลด์ประกอบเสียง วิทยุ โทรทัศน์ เทปโทรทัศน์ เครื่องฉายข้ามศีรษะ ชุดการสอน ภาพยินดี ทรัพยากรจากชุมชน เป็นต้น และรอยเดือน ลูกพา (2528 : 102) ก็ได้พบว่า ครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความต้องการใช้สื่อการสอนในระดับมาก และมีปัญหาการใช้สื่อการสอนในด้านการเตรียมและการจัดทำ ด้านคุณภาพและปริมาณ ด้านการเลือกและการใช้ และการบริการสื่อการสอนในระดับน้อย ผู้วิจัยเห็นว่าในบัจจุบันนี้อุปกรณ์ต่าง ๆ มีราคาถูกลง และโรงเรียนได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการนำสื่อการสอนใหม่ ๆ มาใช้ในโรงเรียน เช่น เทปโทรทัศน์ สไลด์ และเครื่องฉาย แผนภาพโปรดักส์และเครื่องฉาย รูปภาพ แผนที่ เครื่องบันทึกเสียง ภาพยินดี ชุดการสอน สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ได้แก่ หนังสือเรียน ตำรา เอกสาร วารสารต่าง ๆ เป็นต้น จึงได้จัดทำสื่อการสอนไว้บริการครูในโรงเรียนมากขึ้น โดยเฉพาะโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร ทำให้ครูได้มีประสบการณ์ในการใช้สื่อประกอบการสอนด้วยตนเองมากขึ้น จึงเห็นคุณค่าในการใช้สื่อการสอนว่าสามารถช่วยพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งครูสังคมศึกษาที่เป็นตัวอย่างประชากรของกวีนี้ได้ให้เหตุผลที่ต้องการใช้ว่า ช่วยทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้รวดเร็วและง่ายขึ้น นักเรียนเกิดความสนใจ มีความกระตือรือร้น ไม่เบื่อที่จะเรียน สามารถนำสื่อที่อยู่ใกล้ ชื้นช่อง หรือของจริงมาให้นักเรียนเห็นได้ ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่เป็นนามธรรมได้ดีขึ้น ทำให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอด ประทับใจ เวลา อ่านนายความสะคลาน

ให้แก่ครูในการสอน ตลอดจนสอดคล้องกับสภาพของลังคมและความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ในปัจจุบัน นอกจากนี้ครูสังคมศึกษาและนักเรียนในกรุงเทพมหานครยังมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ อยู่แล้ว เมื่อจากมีโอกาสในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ได้สังคมและร่วมเร็วกว่าครูและนักเรียนในเชื่อ่น ๆ (วารสารชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒๕๒๕ : ๑๓๒) ท่าให้ครูสังคมศึกษามีความต้องการในการใช้นักเรียนทางการศึกษาด้านสือการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษาในการเรียนการสอนมาก

2. การเปรียบเทียบความต้องการใช้นักเรียนทางการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสือการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษาของครูสังคมศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กับครูสังคมศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

เมื่อเปรียบเทียบความต้องการของครูสังคมศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กับครูสังคมศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เกี่ยวกับความต้องการในการใช้นักเรียนทางการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอน โดยส่วนรวมปรากฏว่า ครูสังคมศึกษาที่สอนในระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น กับครูสังคมศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความต้องการใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อ ปรากฏว่า ความต้องการใช้ของครูสังคมศึกษาทั้ง ๒ กลุ่มนี้ ล้วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน นอกจากในเรื่องต่อไปนี้ คือ การสอนเป็นคณะแบบครุช่วยกันสอนในชั้นเรียนโดยแบ่งหน้าที่รับผิดชอบสอนหน้าชั้นควบคุนชั้นและค่อยช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนช้าหรือช่วยสอนเสริม การสอนแบบศูนย์การเรียน และศูนย์วิชาการด้วยวิธีการต่อไปนี้ คือ ครูจัดศูนย์วิชาการในห้องเรียนโดยจัดหนังสือและอุปกรณ์ ต่าง ๆ ไว้ให้นักเรียนศึกษานอกเวลาเรียน และครูจัดศูนย์การเรียนออก เอก เทศ เป็นห้องเรียนพิเศษ ของศูนย์วิชาสังคมศึกษาและวิชาอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับวิชาสังคมศึกษาไว้ให้นักเรียนได้ศึกษานอกเวลาเรียน การสอนเป็นรายบุคคลโดยจัดโปรแกรมการเรียนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเรียนโดยมีวิชาแทนวิชาเสริมและวิชา เลือก การสอนโดยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ การสอนโดยใช้บทเรียนในคุล การสอนแบบสาอิດโดยเชิญวิทยากรมา เป็นผู้สาอิດโดยครูเป็นผู้เชิญมาหรือครูและนักเรียนวางแผนร่วมกัน เชิญมาแสดงให้ดูเฉพาะบางเรื่อง การสอนแบบปฏิบัติการโดยการทดลองแบบกำหนดแนวทางสำเร็จรูปคือครูกำหนดมติหาหรือมีคู่มือการทดลองพร้อมแล้วนักเรียนเพียงแค่ปฏิบัติตามคำแนะนำที่กำหนดให้ ที่ครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและครูสังคมศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย มีความต้องการใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

สรุปโดยส่วนรวมแล้ว ความต้องการในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนของครูสังคมศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และครูสังคมศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปรากฏว่า แต่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ หลุยส์ แอนเจล โรโมส ออร์ติซ (Luis Angel Romos Ortiz 1981-2311-A) ที่พบว่า ครูที่สอนในระดับชั้นต่างกันมีการยอมรับนวัตกรรมทางการศึกษาแตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้ ญี่วิจัยมีความเห็นว่า ครูสังคมศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต่างก็มีความเข้าใจดีว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพนั้น ครูจะต้องคำนึงถึงความเหมาะสม ความพร้อมของผู้เรียนในด้าน ภูมิภาวะ ตลอดจนพื้นฐานทางด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติของผู้เรียน นอกจากนี้ยังต้องจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา วิชาตามหลักสูตรกำหนดไว้สำหรับแต่ละระดับชั้นด้วย และเนื่องจากนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และนักเรียนในระดับชั้nmัธยมศึกษาตอนปลาย มีความแตกต่างกันในด้าน ประสบการณ์ และพัฒนาการ ตลอดจนลักษณะ เนื้อหาวิชาที่หลักสูตรกำหนดไว้ จึงทำให้ครูสังคมศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และครูสังคมศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความต้องการในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน

เมื่อเปรียบเทียบความต้องการของครูสังคมศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกับครูสังคมศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เกี่ยวกับความต้องการในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาด้านสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางภาษาฯ โดยส่วนราชการปรากฏว่า ครูสังคมศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กับครูสังคมศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความต้องการใช้ไม้แท็กต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ. 0.05 และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อ ปรากฏว่า ความต้องการใช้ของครูสังคมศึกษาทั้ง 2 กลุ่มนี้ ส่วนใหญ่ไม่แท็กต่างกันนอกจากความต้องการใช้ในเรื่องบทเรียนแบบโปรแกรมแบบมีกรอบสาขาแยกจากกรอบในแนวเส้นตรงสำหรับอินบາຍเพิ่มเติม ที่มีความต้องการใช้แท็กต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และความต้องการใช้ในเรื่องสื่อประกอบนวัตกรรมการเรียนการสอนชนิดอื่น ๆ ได้แก่ สื่อพิมพ์ต่าง ๆ ที่มีความต้องการใช้แท็กต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สรุปโดยส่วนรวมแล้ว ความต้องการใช้เวลาระบบทางการศึกษาด้านสื่อการเรียน การสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษาของครูสังคมศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และครูสังคมศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปรากฏว่า ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมั่นยั่ง สำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่ผลงานวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ น้อมศรี แแดงหาญ (1978 : 4687-A) และแอล ราเคล นูเนซ (Ann Raquel Nunez 1977 : 4460-A) ที่พบว่า ระดับชั้นที่สอนไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับนิเวศน์ทางการศึกษา ของครู ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ครูสังคมศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และครูสังคมศึกษา ที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ต่างก็เห็นความสำคัญ และประโยชน์ของการใช้สื่อการเรียน การสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูสังคมศึกษาที่เป็นตัวอย่างประ瘴กร ของการวิจัยนี้ ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 86.5) ได้รับการศึกษาระดับปริญญาตรีจึงได้รับความรู้ เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนแบบต่าง ๆ มากแล้ว จึงมีความเข้าใจสอดคล้องกัน และเห็น ความจำเป็นที่จะต้องใช้สื่อการสอนใหม่ ๆ มาประกอบเพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุ วัตถุประสงค์ที่วางไว้ อีกประการหนึ่ง เนื่องจากเนื้อหาวิชาสังคมศึกษาในทุกระดับชั้นมีขอบเขต กว้าง และมีลักษณะเป็นนามธรรม ครูจึงจำเป็นต้องใช้สื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยี ทางการศึกษาเพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้รวดเร็ว และเพิ่มความสนใจของนักเรียน ใน การเรียนยิ่งขึ้น จึงทำให้ครูสังคมศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และครูสังคมศึกษา ที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความต้องการในการใช้เวลาระบบทางการศึกษาด้านสื่อ การเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษาไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบความต้องการใช้เวลาระบบทางการศึกษาด้านการจัดการเรียน การสอน กับด้านสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษาของครูสังคมศึกษาที่มี ประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 1-9 ปี กับครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

เมื่อเปรียบเทียบความต้องการของครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 1-9 ปี กับครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป เกี่ยวกับความต้องการ ในการใช้เวลาระบบทางการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอน โดยส่วนรวมปรากฏว่า ครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 1-9 ปี กับครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์

ในการสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีความต้องการใช้ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมั่นยำสำคัญทางสถิติ 0.05 และเมื่อพิจารณารายละเอียดแล้วข้อปรากฏว่า ความต้องการใช้ของครูสังคมศึกษาทั้ง 2 กลุ่มนี้ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน นอกจากในเรื่องต่อไปนี้คือ การสอนเป็นคณะโดยการแบ่ง เนื้อหาให้ครูแต่ละคนรับผิดชอบสอนตามความชำนาญ การสอน เป็นคณะโดยครุช่วยกันสอนในชั้นเรียนโดยแบ่งหน้าที่รับผิดชอบสอนหน้าชั้นควบคุมชั้นและครุช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนช้าหรือช่วยสอนเสริม และการสอนแบบสาธิคโดยกลุ่มนักเรียน เป็นผู้สาธิคครุมีบทบาทครุช่วยเหลือแนะนำ ที่ครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 1-9 ปี กับครุสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีความต้องการใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปโดยส่วนรวมแล้ว ความต้องการในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนของครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 1-9 ปี และครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ปรากฏว่า ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมั่นยำสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลงานวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวรรณ เอี่ยมสุขวัฒน์ (2522 : 52-53) ที่พบว่า ครูมัธยมศึกษาที่มีความแตกต่างกันในเรื่องประสบการณ์การสอน มีการยอมรับนวัตกรรมทางการศึกษามาไม่แตกต่างกัน และการดี คิริบูรี (2525 : 97) ได้พบว่า อาจารย์ในวิทยาลัยครุในกลุ่นครุทดลอง ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความต้องการใช้นวัตกรรมทางการสอนไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่แสดงให้เห็นว่าประสบการณ์ทางการสอนที่แตกต่างกัน ไม่ทำให้ครุมีความต้องการเกี่ยวกับการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาแตกต่างกัน เช่น รุ่งฟ้า รักษ์วิเชียร (2526 : 66) ที่พบว่า ครุภาษาไทยที่มีประสบการณ์น้อย และครุภาษาไทยที่มีประสบการณ์มาก มีการยอมรับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน และอภิญญา สุขะกุล (2528 : 103) พบว่า ครุคณิตศาสตร์ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความต้องการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน แต่มีผลงานวิจัยที่ขัดแย้งกัน เช่น ผลการวิจัยของ คลาร่า รูช สูเทน เบอร์ฟอร์ด (Clara Ruth Hooten Burkford 1980 : 922-A) ที่พบว่า ครุที่เริ่มสอนใหม่ ๆ จะมีความสนใจในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาสูงกว่า และนำมายังมากกว่าครุที่มีประสบการณ์ในการสอนนานา ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ถึงแม้ครุสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จะจบการศึกษาจากสถาบันการศึกษามานานแล้ว แต่ครุที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรส่วนใหญ่เคยได้รับการอบรมและสัมมนา เกี่ยวกับการใช้

นวัตกรรมทางการศึกษามาแล้ว ตลอดจนได้รับประสบการณ์และศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากสื่อมวลชน ต่างๆ และหนังสือต่างๆ เกี่ยวกับนวัตกรรมทางการศึกษาด้วยตนเอง อีกด้วย จึงเห็นความสำคัญ และประโยชน์ของการใช้นวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี จึงมีความต้องการในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนมากและไม่แตกต่างกัน

เมื่อเปรียบเทียบความต้องการของครุสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 1-9 ปี กับครุสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป เกี่ยวกับความต้องการในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาด้านสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยส่วนรวมปรากฏว่า ครุสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 1-9 ปี กับครุสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีความต้องการใช้ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมั่นยั่งยืนทางสถิติ 0.05 และเมื่อพิจารณารายละเอียดแล้วข้อปรากฏว่า ความต้องการใช้ของครุสังคมศึกษาทั้ง 2 กลุ่มนี้ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน นอกจากความต้องการใช้ในเรื่องสื่อประกอบนวัตกรรมการเรียนการสอนชนิดอื่น ๆ ได้แก่ นิทาน ที่ครุสังคมศึกษามีความต้องการใช้แตกต่างกันอย่างมั่นยั่งยืนทางสถิติที่ระดับ 0.01

สรุปโดยส่วนรวมแล้ว ความต้องการในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาด้านสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษาในการเรียนการสอนของครุสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ 1-9 ปี และครุสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ปรากฏว่า ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมั่นยั่งยืนทางสถิติ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อภิญญา สุขะฤทธิ์ (2528 : 103) ที่พบว่า ครุที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความต้องการในการนำนวัตกรรมทางการศึกษาด้าน สื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษาไปใช้ในการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน รุ่งฟ้า รักษาเวชเยร (2526 : 66) ที่พบว่า ครุภาษาไทยที่มีประสบการณ์น้อย กับครุภาษาไทยที่มีประสบการณ์มาก มีการยอมรับนวัตกรรมนวัตกรรมการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน และชูชาติ บุญชู (2524 : 87) พบว่า ครุประถมศึกษาที่มีความแตกต่างกันในด้านประสบการณ์การทำงาน มีการยอมรับนวัตกรรมทางการศึกษาที่นำไป และนวัตกรรมทางการศึกษาที่ใช้ในวงการศึกษาปัจจุบันไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ครุสังคมศึกษาที่เป็นตัวอย่างประชากรของบริวารครึ่งนึง ต่างก็สอนอยู่ในโรงเรียนรัฐบาล สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งโรงเรียนเหล่านี้ส่วนใหญ่

มีความพร้อมทางด้านวัสดุอุปกรณ์การสอน การสื่อสาร การคมนาคม เศรษฐกิจ และมีการติดต่อในการใช้สื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่ ๆ อยู่เสมอ ตลอดจนผู้บริหารโรงเรียนที่มีภาระสอนสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมเพิ่มเติม เกี่ยวกับการใช้นวัตกรรมทางการศึกษา เป็นครั้งคราว และมีการจัดทำวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนไว้ประจำโรงเรียน จึงทำให้ครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความต้องการในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาด้านสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษาไม่แตกต่างกัน

4. เกี่ยวกับเหตุผลของความต้องการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาในการเรียนการสอนและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

4.1 เหตุผลและข้อเสนอแนะของความต้องการในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาต่าง ๆ

ครูสังคมศึกษาให้เหตุผลของความต้องการในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนว่า ต้องการนำไปปรับปรุงให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทำให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ช่วยพัฒนาทักษะในด้านต่าง ๆ และเป็นการสร้างบรรยากาศในการเรียนให้นักเรียนเกิดความสนใจ มีความกระตือรือร้น ได้รับความสนุกสนาน ได้รับประสบการณ์ตรง ไม่เมื่อต่อการเรียน นักเรียนเกิดความเข้าใจตรงกันและเห็นภาพพจน์ได้ดี นักเรียนได้เรียนตามความสามารถและความสนใจ ทำให้การเรียนการสอนได้ผลดี บรรลุตามวัตถุประสงค์ ช่วยแบ่งเบาภาระของครู ประหยัดเวลาในการสอน ช่วยแก้ปัญหาการขาดครุได้ และเพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางการศึกษาและเทคโนโลยีในปัจจุบัน

ครูสังคมศึกษาได้เสนอแนะเกี่ยวกับการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอน ควรจัดให้มีการอบรม ล้วนๆ ฯ เพยเพร์ ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมทางการศึกษาให้ครูได้ทราบโดยสถาบันทดสอบคุณ หน่วยราชการ เจ้าหน้าที่ระดับสูง ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ควรจัดบริการให้การสนับสนุนการใช้นวัตกรรมอย่างจริงจังและสม่ำเสมอตลอดจนครัวมีการเตรียมนักเรียนให้คุ้นเคยกับวิธีการสอนแบบใหม่ ๆ ตั้งแต่ในระดับประถมศึกษา

4.2 เหตุผลและข้อเสนอแนะของความต้องการในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาด้านสื่อการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษา สรุปได้ดังนี้

ครูสังคมศึกษาให้เห็นผลของการเรียนใช้ชั้นวัสดุที่ทางการศึกษาค้านสื่อการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษาว่า ทำให้นักเรียนเข้าใจมาก เรียนได้รวดเร็วและง่ายขึ้น เกิดความสนใจ มีความกระตือรือร้น ไม่เบื่อที่จะเรียน สามารถลิสต์ที่อยู่ใกล้ ชื้นช้อนหรือของจริงมาให้นักเรียนได้เห็น ตลอดจนได้รับความสนุกสนานสามารถลั่นเสียงได้ทุกวันที่ ซึ่งช่วยให้เข้าใจเนื้อหาที่เป็นนามธรรมได้ดีขึ้น เกิดความศึกษาอย่างต่อเนื่อง ช่วยประหยัดเวลา อำนวยความสะดวกในการสอน ทำให้บรรยายการเรียนการสอนเป็นไปอย่างราบรื่น และบรรลุตามจุดประสงค์ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับสภาพของสังคมในปัจจุบันที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีต่าง ๆ อีกด้วย

ครูสังคมศึกษาได้เสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ชั้นวัสดุที่ทางการศึกษาค้านสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษาว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรเห็นความสำคัญของ การใช้สื่อการสอนของวิชาสังคมศึกษาและจัดสรรงบประมาณ จัดทำวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เพียงพอ ควรมีการสัมมนา อบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่ ๆ และฝึกให้ครูสามารถผลิตและใช้สื่อต่าง ๆ ได้เอง ควรดึงศูนย์ในการผลิตสื่อการเรียนการสอน สำหรับให้บริการแก่ครู โดยผลิตให้สอดคล้องกับบทเรียนในแต่ละชั้นด้วย ควรมีการบริการให้ยืมจานหน่ายในราคายก หรือแจกให้ครู ฝ่ายโสศของโรงเรียนควรมีบริการ อุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ค่าปรีกษาร่วมมือแก่ครูในการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน

แสดงว่า ครูสังคมศึกษาเล็งเห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ของการนำวัสดุที่ทางการศึกษามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนต้องการได้รับการสนับสนุนและความช่วยเหลือ เพื่อให้สามารถใช้ชั้นวัสดุที่ทางการศึกษาในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ:

ข้อ เสนอแนะสำหรับผู้บริหารโรงเรียน

1. การใช้ชั้นวัสดุที่ทางการศึกษาค้านสื่อการสอน เป็นบจจยสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและบรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้ ผู้บริหารจึงควรคือเป็นหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงที่จะต้องเป็นผู้ริเริ่มและให้การสนับสนุนและเห็นความสำคัญของการใช้ชั้นวัสดุที่ทางการศึกษา

2. ผู้บริหารควรติดตามความเคลื่อนไหวของนักเรียนในชั้นเรียน ให้การสนับสนุนและให้ความสำคัญของการใช้ชั้นวัสดุที่ทางการศึกษาในด้านต่าง ๆ เพื่อจะได้นำความรู้เหล่านี้มาเผยแพร่แก่ครูได้

3. ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดทำชื่อหนังสือ ตำรา เอกสารต่าง ๆ

เกี่ยวกับนวัตกรรมทางการศึกษา และสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอแก่ความต้องการของครู และนักเรียน

4. ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนแก่ครุสังคมศึกษาในกลุ่มโรงเรียน ให้มีโอกาสร่วมปรึกษาและวางแผนร่วมกัน เกี่ยวกับการใช้นวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อจะได้ใช้ได้ถูกต้องตามแนวเดียวกัน

5. ผู้บริหารควรจัดและสนับสนุนให้ครุสังคมศึกษาในโรงเรียนของตน ให้มีโอกาสเข้าร่วมอบรม สัมมนา ประชุม เชิงวิชาการ นิเทศภายในโดยใช้บุคลากรภายในโรงเรียนหรือเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาแก่ครุสังคมศึกษา

6. ผู้บริหารควรให้อิสระและสนับสนุนอำนวยความสะดวกแก่ครุสังคมศึกษา ในการทดลองใช้นวัตกรรมทางการศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับกระทรวงศึกษาธิการ

1. กรมสามัญศึกษา ควรจัดตั้งศูนย์นวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อจัดบริการให้ยึดให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครู

2. ควรจัดให้มีการเผยแพร่นวัตกรรมทางการศึกษาแก่ผู้บริหารโรงเรียน และครุผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อจะได้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้ อาจจัดในรูปของการอบรม การประชุม เชิงปฏิบัติการ การจัดนิทรรศการทางวิชาการ จัดทำวารสาร ตำรา หรือเอกสารแจกหรือจำหน่ายในราคายุกแก่ครู เพื่อให้ครุสามารถนำนวัตกรรมทางการศึกษานี้ ไปใช้ได้จริง

3. ควรสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการศึกษาในประเทศให้มากขึ้น และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

4. ควรมีการสนับสนุนให้ทั้งภาครัฐบาลและเอกชนผลิตสื่อการสอนที่ทันสมัย จำหน่ายให้ตรงตามเนื้อหาและอุปประสงค์ของวิชาสังคมศึกษาในแต่ละระดับชั้นให้มากขึ้น

5. ควรจัดจำนวนศึกษานิเทศก์วิชาสังคมศึกษาให้เพียงพอ โดยเฉพาะในส่วนกลาง และควรจัดผู้เชี่ยวชาญทางด้านนี้ไปเป็นเทศก์ตามโรงเรียนต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ และควรมีการติดตามผลเป็นระยะ ๆ ด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับศึกษานิเทศก์

1. ควรจัดการอบรม สัมมนา หรือประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้คำแนะนำ ชี้แจง เกี่ยวกับการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาแก่ครูอย่างสม่ำเสมอ

2. ศึกษานิเทศก์ควรจะมีความรู้และสนใจ เกี่ยวกับนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อให้คำปรึกษาแนะนำ และข้อเสนอแนะแก่ครูได้อย่างถูกต้อง เมื่อไปเป็นเทศการศึกษาตามโรงเรียน ต่าง ๆ

3. ควรไปเป็นเทศก์ตามโรงเรียนต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้แก่ครู และแนะนำเทคนิคการสอน สื่อการสอนใหม่ ๆ และอื่น ๆ ที่จะช่วยให้การสอนของครูมีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. ควรจัดทำเอกสารหรือวารสารเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมทางการศึกษาให้ครูได้ทราบอย่างทั่วถึง โดยดำเนินการร่วมกับกรมวิชาการ เพื่อให้สอดคล้องและเป็นไปในแนวเดียวกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับสถาบันผลิตครุ

1. สถาบันที่ผลิตครุควรจัดให้นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมทางการศึกษา ในด้านต่าง ๆ ทั้งในแง่ของทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยเน้นภาคปฏิบัติให้มาก ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์โดยตรง จะทำให้ได้รับความรู้มีความเข้าใจ และสามารถออกไปปฏิบัติ การสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. สถาบันผลิตครุ ควรเป็นผู้นำทางด้านนวัตกรรมทางการศึกษา และควรบรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการศึกษาในหลักสูตรของสถาบัน

๓. สถาบันผลิตครุศาสตร์ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดอบรม สัมมนา ประชุม เสียงวิชาการให้แก่ครุสังคมศึกษาอย่างน้อยปีละครั้ง เพื่อให้ครุได้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น จะได้นำไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และทันกับความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีที่เกิดขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับครุสังคมศึกษา

๑. ครุสังคมศึกษาควร晦็นศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพื่อเพิ่มเติม และควรติดตามความเคลื่อนไหวทางการศึกษาอยู่เสมอ เช่น ควรหาโอกาสเข้าร่วมอบรม หรือสัมมนาทางวิชาการเพื่อนำความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้ในการเรียนการสอน

๒. ครุควรศึกษาวิธีใช้นวัตกรรมชนิดต่าง ๆ และเลือกใช้นวัตกรรมทางการศึกษาให้เหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของวิชาสังคมศึกษา ตลอดจนภูมิภาวะของนักเรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์และได้ผลคุ้มค่ามากที่สุด

๓. ครุควรนำนวัตกรรมทางการศึกษาหลาย ๆ รูปแบบมาทดลองใช้ในการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนการสอนมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

๑. ควรมีการวิจัยถึงความแตกต่างของความต้องการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาของครุสังคมศึกษาในส่วนกลาง กับเขตการศึกษาอื่น ๆ

๒. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ต่อการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาของครุสังคมศึกษา

๓. ควรมีการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบสถานภาพค้านอื่น ๆ เช่น ภูมิ เพศ ฐานะทางเศรษฐกิจ หน้าที่การงานที่รับผิดชอบ ฯลฯ ของครุสังคมศึกษา เกี่ยวกับความต้องการในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาในการเรียนการสอน